

Магазин

ПОРОДИЧНИ ЛЕКАР
Како открити
поремећај
штитне
жлезде

**ИЗ УГЛА
ПСИХОЛОГА**
Страх од
висине

НИНА ПЛАТИША
Свира, компонује,
пева и тка
на разбоју

**СПАРТА,
ПЕЛОПОНЕЗ**
У знаку
краља
Леониде

СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Здање наше најстарије гимназије

Лутке из епских песама

Иако се деца све више друже с дигиталним ликовима, у Београду су недавно на изложби представљени ликови цара Лазара, Милоша Обилића, чак и Вука Бранковића, Југ-Богдана, крсташ барјак Бошка Југовића

Ана Миловановић, предавач Дrame и покрета на Факултету за образовање учитеља и васпитача, врсна је познавалац и чувар традиције луткарства у Србији. Њена идеја је да свој и рад својих ученика представи кроз изложбу „Позориште лутака косовског завета” у Галерији Народне банке Србије у Београду.

Позоришне лутке су стварали студенти друге године и највећим делом представљају ликове из њихових испитних представа које су играли за децу с посебним потребама. Мотив за њихов изглед и израду аутори су налазили у народним јуначким песмама „Женидба краља Вукашина”, „Женидба цара Душана”, „Цар Лазар и царица Милица”, „Кнежева вечера” и друге.

Изложба је лане гостовала у Косовској Митровици и Зубином Потоку, али због погоршања прилика у јуну прошле године није била постављена у свим местима у којима је то било предвиђено. Лутке су морале да буду тада повучене с изложбе и после 11 месеци успешно враћене са Космета.

– Луткарски програм на ТВ Београд била је тема мог докторског рада, а посебно култна телевизијска серија „На слово на слово” снимана с Мићом Татићем у главној улози и Душком Радовићем као сценаристом. Ниједна серија није направљена на тако високом нивоу, а једна од најбољих је и „Лаку ноћ, децо” која се емитовала од 1989. до 1993. године – сматра Ана Миловановић.

Док је радила докторску дисертацију чула је од уредника на ТВ Београд да је својевремено код нас долазила екипа из САД, која је била заинтересована за дечји програм, посебно

Ана Миловановић

Студенти су представили ликове из испитних представа

за луткарство и да је на основу наших искустава касније настала чувена америчка серија „Улица Сезам”.

Наша саговорница са сетом додаје да је на телевизијама све мање првих лутака и да су све више присутне дигиталне, и то из страних продукција.

– Лутке нестају с екрана и замењују се компјутерским ликовима. Оне више немају развојну и образовну функцију. Још има неколико луткарских позоришта у Србији, али права лутка нестаје, а више нема ко ни да их прави, јер немамо ни школу ни академију за лутке – каже наша саговорница, која је специјализовала режију у Софији на смеру за луткарске представе.

Она је још од средње школе желела да се бави луткарством, посебно ју је занимало луткарско позориште више од класичног драмског.

Правила је лутке, писала о њима, бавила се и научно овом темом.

– Када је реч о мотивима, усредсредила сам се на бајке и епске песме косовског циклуса. На радионицама учим како се склапају лутке, пишу сценарији, праве луткарске представе, а

наши студенти касније као васпитачи раде то с децом у вртићима. На радионицама смо измаштали и лутке које чине изложбу, измаштали смо и децу косовских јунака, лик Богородице која шаље књигу кнезу Лазару, ликове султана и турске војске, имамо пет лутака цара Лазара, две Милоша Обилића, ту је и лутка Вука Бранковића, Југ-Богдана, крсташ барјак Бошка Југовића, реку Ситницу, Косово поље.

– Узор нам је био епски циклус записи о кнезу Лазару и све што смо могли да нађемо с фресака и са скулптура из косовских манастира. У Бањској се налази скулптура лава која нам је послужила као узор („девет лутих лава” из епске песме), а инспирације смо налазили и с новчића кнеза Лазара – објашњава Ана Миловановић.

Карневал лутака студената Учитељског факултета одржава се сваке године у Београду и то је прилика да се предшколцима представе јунаци српске епске традиције, али и промовише луткарска уметност.

Традиционално се одржава и Луткарски едукативни фестивал на Учитељском факултету у Београду.

Драгољуб Стевановић

